

INFORMACIJA O PLANU ISPUNJENJA ZAVRŠNIH MJERILA ZA PRIVREMENO ZATVARANJE PREGOVORA U POGLAVLJU 21 – TRANS-EVROPSKE MREŽE

I INFORMACIJE O POGLAVLJU

Politika poglavlja Trans-evropske mreže je usmjerena na unapređenje i razvoj saobraćajnih, energetske i telekomunikacijskih sistema u okviru Evropske unije. Cilj uspostavljanja trans-evropskih i promovisanja bolje povezanosti nacionalnih mreža jeste potpuno iskorišćavanje unutrašnjeg tržišta i doprinos ekonomskom rastu i stvaranju novih radnih mjesta u Uniji. Osim toga, pravna tekovina ovog poglavlja pruža mogućnost uključivanja trećih zemalja i finansijsku podršku iz evropskih fondova za infrastrukturne projekte od regionalnog značaja.

Pravna tekovina Evropske unije koja se odnosi na Trans-evropske mreže zasniva se na članovima 170 – 172 Lisabonskog ugovora, Regulativi (EU) 1315/2013 o smjernicama Unije za razvoj trans-evropske saobraćajne mreže, Regulativi (EU) 1316/2013 o uspostavljanju Instrumenta za povezivanje Evrope (CEF), kao i Regulativi (EU) 347/2013 o smjernicama za trans-evropsku energetske infrastrukturu.

Napredak Crne Gore i ostalih država Zapadnog Balkana u ovom poglavlju ubrzan je kroz inicijativu „Berlinski proces“, koji je osmišljen s ciljem intenziviranja saradnje zemalja regiona u procesu evropske integracije i podsticanja ekonomskog rasta i obezbjeđenja uslova za realizaciju infrastrukturnih projekata od zajedničkog značaja.

Vlada je 26. IV 2013. donijela Odluku o obrazovanju Radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na poglavlje 21 – Trans-evropske mreže („Službeni list CG“, br. 32/13), dok je nova Odluka o obrazovanju Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 21 – Trans-evropske mreže donijeta 15. II 2018. („Službeni list CG“, br. 22/18), po kojoj zajedno s šefom, Radna grupa ima 15 članova.

Pregovaračko poglavlje je otvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 22. VI 2015. u Luksemburgu. Video-konferencija o završnim mjerilima za 21. poglavlje s predstavnicima Evropske komisije je održana 29. X 2015.

II AKTIVNOSTI NA ISPUNJENJU ZAVRŠNIH MJERILA

I MJERILO - Crna Gora i Evropska komisija su postigle dogovor o budućoj trans-evropskoj saobraćajnoj mreži Crne Gore, u skladu s Regulativom 1315/2013 o smjernicama Unije za razvoj trans-evropskih saobraćajnih mreža

Na samitu u Beču koji je održan 27. VIII 2015. potvrđena je **Glavna saobraćajna mreža Crne Gore** koja će biti dio trans-evropske mreže za region Zapadnog Balkana. Na teritoriji Crne Gore Glavnu saobraćajnu mrežu čine: SEETO putni pravac 4: autoput Bar-Boljare (granica s Republikom Srbijom), SEETO putni pravac 1: jadransko-jonski koridor (primorska opcija), odnosno veza s Republikom Hrvatskom i Republikom Albanijom, SEETO željeznički pravac 4: pruga Bar-Vrbnica (granica s Republikom Srbijom), SEETO željeznički pravac 2: pruga Podgorica-Tirana (veza s Republikom Albanijom), luka Bar i aerodrom u Podgorici (kao aerodrom u glavnom gradu).

U cilju ispunjenja prvog završnog mjerila potrebno je Zaključke, odnosno političke sporazume postignute na Samitu u Beču, inkorporirati u zakonodavno-pravni okvir Crne Gore usvajanjem zakona ili strategije. Urađen je **Nacrt strategije razvoja saobraćaja 2018-2035**, koji je od januara 2018. u fazi konsultacija sa Evropskom komisijom. Budući da su prvobitni rokovi, koji su se odnosili na 2017. i II kvartal 2018. probijeni, usvajanje Strategije se odlaže najkasnije za I kvartal 2019.

II MJERILO - Crna Gora i Evropska komisija su postigle dogovor o listi prioriternih projekata u saobraćajnom sektoru u skladu s Regulativom 1316/2013 o uspostavljanju Instrumenta za povezivanje Evrope

Crna Gora smatra ovo mjerilo ispunjenim, budući da je **Jedinstvena lista prioriternih infrastrukturnih projekata** usvojena 3. XII 2015, odnosno da je Vlada Crne Gore 30. VI 2017. usvojila **Ažuriranu nacionalnu jedinstvenu listu prioriternih infrastrukturnih projekata**, koja obuhvata pet sektora i sadrži 57 projekata: 9 iz sektora energetike, 12 iz sektora saobraćaja, 7 iz sektora zaštite životne sredine, 13 iz sektora društvenih djelatnosti i 16 projekata iz sektora ostala infrastruktura.

III MJERILO - Crna Gora pokazuje institucionalne i administrativne kapacitete koji su potrebni kako bi se preuzele odgovornosti koje proizilaze iz Regulative 1316/2013 o uspostavljanju Instrumenta za povezivanje Evrope

U cilju zatvaranja ovog mjerila, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva izmjenama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji iz marta 2018, predvidjelo je nova dva radna mjesta u Direktoratu za međunarodnu saradnju i EU fondove, sa opsegom zaduženja koja se odnose na praćenje Instrumenta za povezivanje Evrope (CEF) i trans-evropske saobraćajne mreže (TEN-T). Nove službenike potrebno je **angažovati do kraja tekuće**

godine. Ministarstvo ekonomije je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji iz marta 2018. u opisu poslova jednog službenika Direktorata za energetiku predvidjelo i praćenje politike iz ove oblasti, pa je potrebno **izvršiti zapošljavanje do kraja godine.** Pored toga, potrebno je **sprovesti adekvatne obuke za službenike dva ministarstva** koji će pratiti politiku Transevropskih mreža. U skladu sa tim Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je apliciralo za bilateralnu ekspertsku pomoć od Slovenije i tehničku pomoć kroz Tajeks, koje su odobrene.

PREDLOG ZAKLJUČAKA:

- Vlada Crne Gore je, na sjednici od _____ 2018, razmotrila i usvojila Informaciju o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 21 – Trans-evropske mreže.
- Zadužuje se Ministarstvo saobraćaja i pomorstva da što prije, a najkasnije do I kvartala 2019, proslijedi na usvajanje Vladi Crne Gore Strategiju razvoja saobraćaja, u koju će biti uključeni politički sporazumi postignuti na Samitu u Beču 27. VIII 2015.
- Zadužuju se Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Ministarstvo ekonomije da do kraja 2018. izvrše popunjavanje radnih mjesta koja se odnose na sprovođenje politike Transevropskih mreža u skladu sa pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i da izrade program stručne obuke, koji će omogućiti da službenici dva ministarstva redovno i kompetentno prate nacionalne obaveze koje proizilaze iz Regulative 1316/2013.